

GRAMEEN BANK

Rok utworzenia: 1983

Typ spółki: przedsiębiorstwo społeczne

Cele / zakres działalności: produkty i usługi bankowe na obszarach wiejskich

Historia spółki:

Źródła idei Grameen Bank sięgają roku 1976, gdy profesor Muhammad Yunus, stojący na czele Rural Economics Program na Uniwersytecie w Chittagong rozpoczął projekt badawczy, mający na celu ocenę możliwości projektowania systemu dostaw kredytowych i świadczenia usług bankowych skierowanych do najuboższej ludności wiejskiej. W 1976 roku prof. Yunus pożyczył 27 USD 42 osobom – koncentrując się na najbiedniejszych. Grameen Bank Project (Grameen oznacza „wiejski” lub „wieś” w języku Bangla) został stworzony, by realizować następujące cele: rozszerzenie usług bankowych dla ubogich kobiet i mężczyzn, wyeliminowanie wyzysku biednych przez pożyczkodawców, stworzenie możliwości samodzielnego zatrudnienia ogromnej rzeszy osób bezrobotnych na obszarach wiejskich Bangladeszu, dostarczenie w niekorzystnej sytuacji, głównie kobiet z najuboższych gospodarstw domowych, organizacyjnego formatu, który zdołają zrozumieć i zrealizują go same, oraz odwrócenie odwiecznego błędnego koła „niskie dochody, niskie oszczędności i niski poziom inwestycji”, w formułę „niskie dochody, wtrysk kredytów, inwestycji, większe dochody, większe oszczędności, więcej inwestycji, więcej dochodów”. Badania te potwierdziły swoją siłę oddziaływania w wiosce Jobra położonej nieopodal Uniwersytetu Chittagong i w paru pobliskich wioskach w latach 1976–1979. Dzięki wsparciu finansowemu przez bank centralny Bangladeszu i pomocy znacjonalizowanych banków komercyjnych projekt został rozszerzony w 1979 roku na region Tangail (dzielnicy w rejonie na północ od stolicy Bangladeszu – Dhaki). Wraz z sukcesem w Tangail projekt objął kilka kolejnych regionów w kraju. Doprowadziło to do innowacyjnego rozwiązania – mikrofinansów oraz założenia niezależnie funkcjonującego na mocy prawa Banku Grameen w 1983 roku.

Osiągnięte wyniki:

- Grameen Bank wpłynął na życie ponad 40 mln ludzi, udostępniając kredyty prawie 8 mln osób.
- Według aktualnych badań, 68% rodzin pożyczkobiorców Grameen przekroczyło linię ubóstwa (*60% pożyczkobiorców wydoszło się z kręgu ubóstwa). Jeszcze większy pozytywny wpływ działalności Banku jest widoczny w kolejnych generacjach – osiągając 100% alfabetyzacji w drugim pokoleniu pożyczkobiorców (w Bagladeszu średnia wynosi 47%).
- Rata spłacalności kredytu wynosi ponad 98%.
- W 2006 roku Grameen Bank oraz jego założyciel prof. Yunus zdobyli Pokojową Nagrodę Nobla za „ich wysiłki na rzecz stworzenia rozwoju gospodarczego i społecznego od podstaw”.

Dodatkowe informacje (dane są aktualizowane co miesiąc na stronie www.grameen.com):

- Całkowita liczba kredytobiorców wynosi 8,35 mln, 96% z nich stanowią kobiety.
- Grameen Bank to pierwsze założone przedsiębiorstwo społeczne.
- Grameen Bank ma 2 565 oddziałów. Obejmuje swoim działaniem 81 379 wiosek, w ujęciu całkowitym zatrudnia 22 124 osób.
- Grameen Bank nie tylko zapewnia biednym dostęp do kapitału, lecz również umożliwia im bycie właścicielami banku i – w efekcie tych udziałów – otrzymywanie korzyści z dywidend banku. Edukacja to również ważny obszar działania Banku Grameen – stypendia przyznawane są co roku najzdolniejszym dzieciom kredytobiorców Grameen.
- Grameen Bank jest w posiadaniu ubogiej ludności wiejskiej i właśnie jej służy. Pożyczkobiorcy Banku posiadają 90% (*95%) jego udziałów, podczas gdy pozostałe 10% (*5%) jest w posiadaniu rządu Bangladeszu.

zdjęcia: Yunus Centre